

krásy slovenska

ROČNÍK XLVI

11/69

KČS 4,—

Ža jediný deň

Štvrtýkrát šliapem do sedla 6250 m, vyššie sa nám dosiaľ nepodarilo preniknúť. Fúka silný vietor, napadlo veľa čerstvého snehu. Ľadový prah nám trvá 3 hodiny. A hoci sme výborne aklimatizovaní, prešlapávanie unavuje. Pri prekladišti pri prvých fixných lanach pod skalnou stenou odpočívame. Prestáva snežiť, mraky sa trhajú a kde-to zasvitnú slnečné lúče. Svah do sedla má asi 45° sklon. Máme obavy z veľkého množstva snehu. Striedame sa vo vedení, často oddychujeme. Pri jednom oddychu si Duro všimne, že sa zhora zo žlabu sype sneh. Žeby lavína? Ponáhlame sa k rebru. Pohľad do žlabu nám predstaví dve potácajúce sa postavy. Reveme ako šialení: „Máte vrchol?“

„Áánóó!“

Tak predsa! Zvyšok cesty do sedla takmer bežime. Tisíc otázok cheem položiť chlapcom, nie som však schopný slova. Tisnem im ruky, v hrdle mám akýsi čudný pocit z dojatia, najradšej by som tých škaredých, bradatých chlapov vybozkával. Naša bratislavská expedícia dosiahla svoj cieľ. Všetci sme živí, zdraví, a tí, ktorí si to najviac zaslúžili, najstarší a najskúsenejší horolezci, si stali na vrchol. To je fantastické.

V stane panuje skvelá nálada. Našu radosť znásobila ešte správa, ktorú sme dostali rádiom: „Maroš Šajnoha má dcéru.“ Narodila sa už sice pred tromi týždňami, ale pre nás to bola novinka. Držím v ruke vysielačku a hlasom, ako keď dieťa pýta cukrík, prosím Tibora: „Chceli by sme sa s Durom tiež po-kúsiť.“

„Chlapci, prosím vás, nefantazírujte. Nesmiete ta ist! Budme radi, že to dopadlo tak, ako to je.“

Som neústupný, zanovitý a tvrdohlavý. Tibor chce rozprávať s Jozefom, odovzdávam vysielačku s prosebným pohľadom.

„Tibor, nechaj ich, nech skúsia“ — hovorí Jožo — „pre tie dva-tri dni sa svet nezbori.“

Ked sa z tej chrapľavej škatule ozvalo, „robte, ako uznáte za vhodné“, div som ju od radosti ne-zadol.

Ráno dostávame od chlapcov „posledné pomazanie“, rady a inštrukcie, lúčime sa a odchádzame do boja. Stopy sú ešte viditeľné, obloha je čistá, ale silný vietor od Nošaku nám komplikuje postup. Pod ostrým exponovaným hrebeňom sa nadvážujeme. Tenká vrstva snehu a pod ním lesklý ľad. Neprijemné lezenie, ak prirátame k nemu vietor. Prichádzame pod skalnú stienku vysokú 100 m, v ktorej visia fixné laná, dielo Marošovcov, a zvyšky japonských lán. Obťažnosť III., no v tejto výške značne namáhavé. Tri dĺžky lana a sme znova na

hrebeni. O 12. hod. sme už v stane vo výške 6750 m. Lomcuje ním vietor a z polovice je zasypaný čerstvým snehom. Duro sa pokúša volať II. tábor, vysielačka je však nemá. Zaliezame do stanu a varíme výborné polievky „Knorr“, ktoré ešte zostali z Jožovej tajnej vrcholovej zásoby. Celú noc počujeme hvízdanie vetra, ktorého nárazy sú čoraz silnejšie. Hučí mi v hlave a ak sa človek pozabudne a nedýchá dosť hlboko, začína sa dusiť. Plními ústami lapáme vzduch. Nezaberajú ani Pentobarbitaly, ktoré sme vzali na spanie. Už tretiu noc sa nám to nedari a sú, ktoré tak veľmi potrebujeme, ubúda.

Do jasného mrazivého rána vyrážame s nechuťou, unavení. Vetrisko už tretí deň besnie. Zo všetkých štítov Hindúkušu nás zdravia dlhé snehové zástavy, čo znamená, že nielen u nás fúka. Na raňajky sme nedostali nič do seba, jednak sa nepodarilo nič uvařiť a potom žalúdok už tiež nemal náladu v tej výške pracovať. Hrebeň sa rozšíril na široký snehový chrbát. Ideme na ľahko, máme iba batoh, v ktorom je varič, nádoba na varenie, cukor a nejaké maličnosti. Nesie ho Duro, som mu za to vďačný. Ja nesiem fotografický aparát. Ideme každý zvlášť. Často stojíme, dychčíme. Prichádzame do kombinovaného terénu. Cítim, ako mi omžajú prsty na nohách. Pri skalách sa nadvážujeme, obtiažne dĺžky istíme. Hrebeň nemá konca kraja.

Konečne skalné okno, ktoré spomínal Jožo (6 m vysoký komín). Najtažšie miesto výstupu (klas. IV). V komíne víri vietor a snehové vločky zaliepajú ústa, nos i okuliare. Výstup sa stáva utrpením. Po ďalšej dĺžke lana užrieme obrovský balvan. Tam niekde by mal byť vrchol. Postupujeme po dĺžkach, aspoň istiac odpočívam. Už sme pri balvane. Ešte 2 dĺžky a koniec. Vyššie sa už nedá ist, sme na vrchole Istor-o-Nalu.

Na vrchole je hliníková tyč — pozostatok od Japoncov. Som unesený. Tak predsa. Fotografujem Ďura ako manekýnku; 25 obrázkov s celou panorámom. Asi hodinu sa kocháme pohľadom na nekonenečné more štítov, sme ticho, obaja šťastní. Ešte nevieme, čo nás čaká na zostupe.

Zostup je väčšou dráhou ako výstup. V tábore č. IV nám vietor sfúkol do doliny oba batohy so všetkým, čo sme mali. V tábore č. III zostali zo stanu iba ľadovcové šrauby, ktorými bol pripevnený. A tak „priateľ“ vietor nás prinútil ešte v ten deň, resp. noc zostúpiť s holými rukami až do základného tábora. Ale so štítom! Výškových 700 metrov hore a 3300 metrov dolu za jeden deň bez jedla a pitia. To som ešte doteraz nezažil.

Istor-o-Nal z východu
Foto Marián Šajnoha

